

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

HỨA THỊ KIỀU HOA

GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÔNG VỤ
CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ CẤP TỈNH
KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC

Chuyên ngành: Lý luận và lịch sử giáo dục
Mã số: 62.14.01.02

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

Công trình được hoàn thành tại:
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Trần Thị Tuyết Oanh

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Phản biện 3:

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng đánh giá luận án cấp Đại học
hợp tại: **TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

Vào hồi.....giờngày tháng Năm 2015

Có thể tìm hiểu luận án tại:
Thư viện Quốc gia

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Hứa Thị Kiều Hoa (2012), “Lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào chương trình Trung cấp Chính trị - Hành chính”, *Tạp chí Giáo dục*, Bộ Giáo dục và Đào tạo kỳ 2, 10/2012, Tr. 23 - 24.

2. Hứa Thị Kiều Hoa (2012), “Xây dựng và sử dụng tình huống công vụ trong dạy học tại trường chính trị tỉnh hiện nay”, *Tạp chí Khoa học Công nghệ*, Đại học Thái Nguyên tập 98, số 10/2012, Tr. 103 - 106.

3. Hứa Thị Kiều Hoa (2013), “Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục*, Bộ Giáo dục và Đào tạo kỳ 2, 10/2013, Tr. 27 - 28.

4. Hứa Thị Kiều Hoa (2013), “Đổi mới nội dung chương trình dạy học Trung cấp Chính trị - Hành chính theo hướng tăng cường giáo dục đạo đức công vụ cho học viên”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục*, Bộ Giáo dục và Đào tạo số 99 tháng 12/2013, Tr. 41 - 44.

5. Hứa Thị Kiều Hoa (2015), “Định hướng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh hiện nay”, *Tạp chí Tổ chức Nhà nước*, Bộ Nội vụ, số tháng 5/2015, Tr. 41 - 43.

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đối với người cán bộ, công chức, đạo đức là gốc, là nền tảng để quyết định mọi vấn đề có liên quan đến chất lượng thực thi công vụ; sinh thời Bác Hồ có dạy “*Có tài mà không có đức là người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó*”.

Đạo đức công vụ của cán bộ, công chức được hình thành và phát triển phải là một quá trình lâu dài, liên tục và thống nhất, bao gồm các ảnh hưởng khách quan và tác động chủ quan của toàn xã hội. Trong những tác động xã hội ảnh hưởng đến việc rèn luyện, giáo dục đạo đức công vụ có những tác động của nhà trường, của các đoàn thể, của gia đình, của các đồng nghiệp, các nhóm bạn, của các cơ quan văn hoá giáo dục ngoài nhà trường, của các cơ quan thông tin đại chúng,... trong đó nhà trường là khâu quan trọng trong việc giáo dục đạo đức công vụ cho người học.

Trường chính trị cấp tỉnh là khâu trung tâm tổ chức phối hợp, dẫn dắt công tác giáo dục chính trị tư tưởng và là một mắt xích quan trọng trong quá trình giáo dục, rèn luyện đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức. Bởi lẽ, trường chính trị tỉnh là cơ quan nhà nước đặc trách về giáo dục của Đảng, được sự lãnh đạo trực tiếp và chặt chẽ của Đảng, nắm quan điểm và đường lối giáo dục xã hội chủ nghĩa và có đội ngũ chuyên gia sư phạm chuyên trách.

Với những lý do trên, chúng tôi chọn “*Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc*” làm đề tài Luận án của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu lý luận về đạo đức công vụ, giáo dục đạo đức công vụ và thực tiễn giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh, từ đó đề xuất biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo của trường chính trị tỉnh và đạo đức công vụ của cán bộ, công chức đang học tập tại nhà trường.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Quá trình giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh.

3.2. Đối tượng nghiên cứu

Mối quan hệ giữa quá trình đào tạo, bồi dưỡng với quá trình giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh; các biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc.

4. Giả thuyết khoa học

Quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh là một trong những con đường quan trọng để tác động đến đạo đức công vụ của học viên là cán bộ, công chức đang học tập tại trường. Nếu xây dựng được hệ thống chuẩn mực đạo đức công vụ và xác định các biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc thông qua hoạt động dạy học, hoạt động thực tiễn, thực hành giải quyết các tình huống công vụ thì sẽ nâng cao được hiệu quả giáo dục đạo đức công vụ cho học viên của nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức của địa phương.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu

Xây dựng cơ sở lý luận về giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh.

Xây dựng hệ thống phẩm chất đạo đức công vụ cần giáo dục cho học viên trường chính trị cấp tỉnh.

Khảo sát và đánh giá thực trạng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc.

Đề xuất biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc và thực nghiệm.

6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

Nghiên cứu giáo dục đạo đức công vụ thông qua quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh.

Nghiên cứu học viên hệ Trung cấp lý luận chính trị - hành chính.

Nghiên cứu được thực hiện tại Trường Chính trị tỉnh Thái Nguyên, Bắc Giang, Yên Bái và Sơn La.

Số liệu khảo sát được thực hiện từ năm 2011 - 2014.

7. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

7.1. Phương pháp luận

Đề tài luận án dựa vào một số tiếp cận như: Phương pháp tiếp cận giá trị và phương pháp tiếp cận hệ thống

7.2. Các phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng nhóm phương pháp nghiên cứu lý luận; các phương pháp nghiên cứu thực tiễn và phương pháp sử dụng toán thống kê.

8. Các luận điểm cần bảo vệ của luận án

Đạo đức công vụ của người cán bộ, công chức được hình thành và phát triển qua một quá trình lâu dài với rất nhiều tác động ở các giai đoạn khác nhau. Đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh là một quá trình, một giai đoạn có tác động mạnh mẽ đến việc rèn luyện, giáo dục đạo đức công vụ của học viên là cán bộ, công chức.

Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh là quá trình giáo dục có tính đặc thù cần tác động vào các yếu tố nhận thức, ý chí và hành vi thông qua đào tạo, bồi dưỡng và các hoạt động giao lưu đa dạng của người học nhằm tạo nền tảng về nhận thức và đưa đến hành vi đạo đức công vụ đúng đắn.

Thông qua trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị tỉnh, người học sẽ phát triển nhận thức, ý chí và hành vi đạo đức công vụ nếu có các biện pháp tác động đến người học như: Tác động tới nhận thức của người học về đạo đức công vụ; tổ chức thực hành giải quyết các tình huống công vụ; tổ chức các phong trào thi đua, trải nghiệm thực tiễn trong quá trình học tập tại nhà trường.

9. Đóng góp mới của luận án

Hệ thống hóa và làm sâu sắc hơn cơ sở lý luận về giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị cấp tỉnh. Hệ thống được chuẩn mực đạo đức công vụ cần giáo dục cho học viên thông qua quá trình đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị cấp tỉnh.

Đánh giá được thực trạng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc hiện nay, làm căn cứ thực tiễn cho đề xuất biện pháp.

Đề xuất được biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng tại nhà trường.

10. Cấu trúc của luận án: Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo luận án gồm 3 chương và các phụ lục.

Chương 1: Cơ sở lý luận của giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh.

Chương 2: Cơ sở thực tiễn của giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc.

Chương 3. Biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc và thực nghiệm.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÔNG VỤ CHO HỌC VIÊN TRONG QUÁ TRÌNH ĐÀO TẠO VÀ BỒI DƯỠNG Ở TRƯỜNG CHÍNH TRỊ CẤP TỈNH

1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu

1.1.1. Các nghiên cứu về giáo dục đạo đức

Về mặt lý luận cũng như thực tiễn nghiên cứu vấn đề giáo dục đạo đức đã được nhiều học giả quan tâm, nhìn nhận, đánh giá dưới các góc độ khác nhau và đã có những đóng góp rất quan trọng vào lĩnh vực nghiên cứu này như: “Một số vấn đề về giáo dục và khoa học giáo dục” của Phạm Minh Hạc (1986); “Giá trị - Định hướng giá trị nhân cách và giáo dục giá trị” của Nguyễn Quang Uẩn, Nguyễn Thạc, Mạc Văn Trang, (1995); “Một số vấn đề về lối sống, đạo đức, chuẩn giá trị xã hội” của Huỳnh Khải Vinh, (2001);...

1.1.2. Các nghiên cứu về giáo dục đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức

Các nghiên cứu về đạo đức công vụ và việc rèn luyện đạo đức của cán bộ, công chức

Có các nghiên cứu như “Tác động của đạo đức và dịch vụ công: Triển vọng của Nam Phi” của Raga, Kishore (2005); “Về đạo đức” của Hồ Chí Minh (1993); “Đạo đức trong nền công vụ” của Tô Tử Hạ, Trần Anh Tuấn, Nguyễn Thị Kim Thảo (2002); “Xây dựng đạo đức cán bộ, công chức Việt nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá và hội nhập quốc tế” của Bùi Thế Vĩnh (2003); “Kỹ năng giao tiếp trong hành chính” của Mai Hữu Khuê (1997);...

Nghiên cứu về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức và giáo dục đạo đức công vụ cho học viên tại các trường chính trị cấp tỉnh.

Trên thế giới, hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức rất đa dạng và khác nhau ở mỗi nước nhưng đều nhằm mục đích nâng cao năng lực, phẩm chất đạo đức nguồn nhân lực, góp phần xây dựng một nền hành chính công minh bạch, hiện đại. Đáng quan tâm nhất hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức ở Trung Quốc và đào tạo công chức các loại ở một số nước như Pháp và Hàn Quốc trong nghiên cứu “Phương pháp dạy học trong các trường Đảng ở Trung Quốc” của Võ Thị Mai (2007); “Kinh nghiệm quản lý nhân sự ở Hàn Quốc và Trung Quốc” của Thu Huyền (2007);...

Ở Việt Nam, đã có nhiều nhà nghiên cứu phân tích thực trạng và đề xuất các giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức như: “Cải cách quy trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức nhằm nâng cao năng lực thực thi công vụ” của Ngô Thành Can (2014); “Suy nghĩ về công tác giáo dục đạo đức công chức” của Trần Minh Tổ (2014).

Nghiên cứu về giáo dục đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức thông qua hoạt động đào tạo, bồi dưỡng tại các trường chính trị cấp tỉnh đến nay chưa có công trình nào, chỉ có một số nghiên cứu liên quan như: “Đổi mới công tác giáo dục chính trị - tư tưởng cho cán bộ, đảng viên ở cơ sở” của Vũ Ngọc Am (2003); “Công tác tư tưởng - văn hóa ở cấp huyện” của Đào Duy Quát, Hà Nội (2003); “Mô hình quản lý các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng chính trị cấp huyện trong giai đoạn hiện nay” của Đặng Thị Bích Liên (2009); “Khảo sát, đánh giá thực trạng, hiệu quả công tác của đội ngũ cán bộ cơ sở đã được Trường Chính trị tỉnh đào tạo, bồi dưỡng giai đoạn 1997 - 2002, từ đó đề xuất nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng thời gian tới” của Nguyễn Trọng Chinh (2002); “Tăng cường sự thân thiện và thuận lợi trong giao tiếp hành chính giữa cán bộ, công chức với công dân tại UBND cấp xã trên địa bàn thị xã Đồng Xoài” của Nguyễn Thanh Thuyên (2002);...

Qua các công trình nghiên cứu trên chúng ta có thể thấy rằng:

Thứ nhất, về giáo dục đạo đức nói chung; giáo dục đạo đức cho cán bộ, công chức nói riêng đã có nhiều tác giả, nhiều công trình nghiên

cứu đề cập đến. Tuy nhiên, nghiên cứu việc giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh ít được quan tâm nghiên cứu.

Thứ hai, có một số công trình nghiên cứu đã đề ra các giải pháp nâng cao đạo đức công vụ nhằm thực hiện một số nội dung cải cách hành chính ở Việt Nam, các kết quả đưa ra thường là các giải pháp lớn, mang tính định hướng.

Thứ ba, có một số nghiên cứu khẳng định giáo dục đạo đức công vụ cần thông qua nhiều con đường; trường chính trị tỉnh không chỉ cung cấp những nội dung về lý luận chính trị mà có vai trò quan trọng trong việc giáo dục đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức. Tuy nhiên, chưa có nghiên cứu nào xây dựng được các biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh một cách cụ thể và có hệ thống.

1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài

1.2.1. Đạo đức công vụ

Đạo đức công vụ là hệ thống những quy tắc, quy định nhận thức, thái độ, hành vi ứng xử của cán bộ, công chức trong thi hành nhiệm vụ, công vụ nhằm xây dựng một nền hành chính chính quy, hiện đại; vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh.

1.2.2. Giáo dục đạo đức công vụ

Giáo dục đạo đức là quá trình tổ chức giáo dục của nhà trường (xã hội) nhằm giúp người học (học viên, sinh viên, học sinh) có nhận thức đúng đắn, hiểu biết những chuẩn mực, hệ thống giá trị. Hình thành xúc cảm, tình cảm, niềm tin đạo đức, rèn luyện, có những thói quen, hành vi phù hợp với các giá trị khách quan của xã hội đòi hỏi..., tự giác tự hoàn thiện các phẩm chất nhân cách.

Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở trường chính trị cấp tỉnh là một quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể giáo dục nhằm giúp cho học viên là cán bộ, công chức nhận thức đúng về quy tắc, chuẩn mực đạo đức trong thực thi công vụ; biến những quy tắc, chuẩn mực đạo đức đó thành thói quen, hành vi trong hoạt động công vụ.

1.2.3. Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức

Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức là tổ chức cho cán bộ, công chức được học tập, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực thực hiện nhiệm vụ, công vụ, đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực của tổ chức và xây dựng một nền hành chính chính quy, hiện đại.

1.3. Cơ sở về đạo đức công vụ của cán bộ, công chức

1.3.1. Những yếu tố cơ bản để cấu thành đạo đức công vụ

Gồm đạo đức cá nhân, đạo đức xã hội, đạo đức nghề nghiệp của cán bộ công chức và những quy định pháp lý cho cán bộ, công chức khi thực thi công vụ.

1.3.2. Quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ

Quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ của cán bộ, công chức được xem xét theo hai cách tiếp cận:

Thứ nhất, quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ của cán bộ, công chức là một quá trình phát triển nhận thức từ tự phát (đạo đức cá nhân, đạo đức xã hội) đến thể chế hóa thành luật pháp của nhà nước và cuối cùng nâng lên theo tiêu chuẩn đạo đức mang tính tự giác.

Thứ hai, quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ của cán bộ, công chức trải qua ba quá trình: Quá trình đào tạo tại các trường chuyên nghiệp trước khi là cán bộ, công chức; quá trình trải nghiệm trong thực tiễn công vụ; quá trình cán bộ, công chức được cử đi đào tạo, bồi dưỡng.

1.3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến đạo đức công vụ

Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến đạo đức công vụ của cán bộ, công chức hiện nay, đó là: Điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia; giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc; pháp luật và việc tổ chức thực hiện pháp luật; vai trò của cơ quan hành chính; hoạt động giáo dục, đào tạo của nhà trường; trình độ, năng lực nhận thức và ý thức tu dưỡng rèn luyện đạo đức công vụ của cán bộ, công chức.

1.4. Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên là cán bộ, công chức trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh

1.4.1. Đặc điểm học viên của trường chính trị cấp tỉnh

Học viên trường chính trị cấp tỉnh chủ yếu là cán bộ chủ chốt của các đơn vị xã, phường, thị trấn và CBCC của các sở, ban, ngành, các huyện, thành phố, thị xã... là người lớn, người trưởng thành, đã được đào tạo ở một trường chuyên nghiệp nhất định.

1.4.2. Hoạt động đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh và việc rèn luyện đạo đức công vụ của học viên

Thông qua việc nâng cao trình độ lý luận chính trị, học viên sẽ được nâng cao về năng lực tư duy khoa học, năng lực hoạt động thực tiễn công vụ.

Trên cơ sở được nâng cao về trình độ lý luận chính trị, học viên mới có khả năng nhận thức đúng đắn đường lối cũng như những mục tiêu chính trị của Đảng, vận dụng nó một cách hiệu quả vào điều kiện cụ thể trong hoạt động công vụ tại địa phương, đơn vị mình.

1.4.3. Mục tiêu giáo dục đạo đức công vụ cho học viên

Về nhận thức: Giúp học viên nhận thức đúng về đạo đức công vụ; về những kỹ năng cơ bản để nhận diện, đánh giá, rèn luyện đạo đức công vụ; về nhiệm vụ cách mạng; thái độ, trách nhiệm đối với công việc, với đồng nghiệp và với nhân dân.

Về thái độ tinh cảm: Giúp học viên có thái độ đúng đắn với hành vi đạo đức trong thi hành công vụ; tâm tâm, tâm lực vì công việc.

Về hành vi: Chấp hành các quy định của pháp luật; nội quy, quy chế của cơ quan, đơn vị trong hoạt động công vụ. Có hành vi phù hợp với chuẩn mực đạo đức, có quan hệ xã hội lành mạnh, trong sáng, gần gũi với nhân dân.

1.4.4. Nội dung và phương pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên

Nội dung giáo dục đạo đức công vụ bao gồm: Giáo dục ý thức chính trị, tinh thần trách nhiệm, hành vi đạo đức, ý thức pháp luật, ý thức cá nhân về đạo đức công vụ; bồi dưỡng văn hóa đạo đức, tình cảm đạo đức công vụ.

Phương pháp giáo dục đạo đức công vụ bao gồm: phương pháp đòi hỏi sự phạm, phương pháp giao công việc, phương pháp tạo dư luận xã hội, phương pháp tạo tình huống giáo dục, phương pháp đàm thoại, phương pháp tranh luận, phương pháp nêu gương, phương pháp thi đua, phương pháp khen thưởng, phương pháp trách phạt.

1.4.5. Các con đường giáo dục đạo đức công vụ cho học viên

Giáo dục đạo đức công vụ là một bộ phận của quá trình giáo dục, nó được tiến hành với những con đường cơ bản: Thông qua kết

hợp giữa các lực lượng tham gia giáo dục đạo đức công vụ; thông qua hoạt động dạy học; thông qua tổ chức các hoạt động phong phú và đa dạng cho học viên; thông qua sinh hoạt tập thể; qua trải nghiệm thực tiễn công tác tại địa phương, đơn vị; học viên tự giáo dục, tự tu dưỡng.

1.4.6. Những yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở trường chính trị cấp tỉnh

Bên cạnh sự tác động của những biến động trên thế giới, tình hình trong nước và tình hình của địa phương trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, công tác giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở trường chính trị cấp tỉnh còn ảnh hưởng bởi các yếu tố trực như: Nội dung, chương trình giáo dục; chất lượng và cơ cấu đội ngũ cán bộ giảng dạy và đối tượng giáo dục; cơ sở vật chất phục vụ cho học tập, giảng dạy.

1.4.7. Những yêu cầu trong giáo dục đạo đức công vụ cho học viên

Đảm bảo sự thống nhất giữa tính khoa học, tính giáo dục và định hướng chính trị; thống nhất giữa lý luận và thực tiễn; thống nhất ý thức và hành động của học viên trong công tác giáo dục; sự thống nhất giữa vai trò chủ đạo của chủ thể giáo dục với vai trò tự giác, tích cực, độc lập của học viên; giáo dục phải tác động vào nhận thức, tình cảm, hành vi.

Kết luận chương 1

Đạo đức công vụ của người cán bộ, công chức được cấu thành bởi những yêu cầu về đạo đức cá nhân, đạo đức xã hội của cán bộ, công chức và những quy định pháp lý của cán bộ, công chức khi thực thi công vụ. Quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ gắn liền với quá trình đào tạo tại các trường chuyên nghiệp, quá trình trải nghiệm thực tiễn công vụ và quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức.

Những nghiên cứu về đạo đức công vụ, quá trình giáo dục đạo đức công vụ ở trường chính trị tỉnh đã góp phần khẳng định đạo đức công vụ là một phẩm chất không thể thiếu của người cán bộ, công chức; giáo dục đạo đức công vụ cần thông qua nhiều con đường, trong đó có thông qua hoạt động đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường; trường chính trị tỉnh không chỉ cung cấp những nội dung về lý luận

chính trị mà có vai trò quan trọng trong việc giáo dục đạo đức công vụ cho cán bộ, công chức.

Kết quả nghiên cứu cơ sở lý luận đã trình bày trong chương 1 là căn cứ để chúng tôi khảo sát, nghiên cứu cơ sở thực tiễn và đề xuất các biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc hiện nay.

Chương 2

CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÔNG VỤ CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ CẤP TỈNH KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC

2.1. Chuẩn mực đạo đức công vụ của cán bộ, công chức hiện nay

2.1.1. Căn cứ xác định chuẩn mực đạo đức công vụ

Tư tưởng Hồ Chí Minh với những vấn đề liên quan tới đạo đức công vụ.

Văn bản pháp lý của Việt Nam thể hiện đạo đức công vụ.

Quy định về đạo đức công vụ ở một số nước trên thế giới

2.1.2. Chuẩn mực đạo đức công vụ của cán bộ, công chức

- Trung thành với Tổ quốc.
- Thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật liên quan đến công vụ
- Có ý thức tổ chức, kỷ luật, tinh thần trách nhiệm trong công tác.
- Thực hiện tốt mối quan hệ với cấp trên, cấp dưới và đồng sự.
- Liên hệ chặt chẽ với nhân dân.
- Sử dụng các phương tiện của công theo đúng quy định của nhà nước.
- Sống lành mạnh, trung thực, giản dị, khiêm tốn, cần kiệm, liêm,

chính, chí công vô tư.

2.2. Khái quát hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức ở các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc

2.2.1. Điều kiện tự nhiên, xã hội khu vực miền núi phía Bắc

Khu vực miền núi phía Bắc là địa bàn có vị trí chiến lược quan trọng về chính trị, an ninh, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc và là địa bàn trọng yếu về phát triển kinh tế - văn hoá - xã hội trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay.

2.2.2. Khái quát về đào tạo, bồi dưỡng tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc

Bình quân mỗi năm mỗi trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc đào tạo, bồi dưỡng từ 2.500 đến 3.500 lượt HV; chất lượng đào tạo, bồi dưỡng của các trường ngày càng nâng lên. Số HV tốt nghiệp ra trường hằng năm xếp loại giỏi chiếm từ 20 - 30%, xếp loại khá 50 - 60%, xếp loại trung bình 5 - 10%.

2.3. Thực trạng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc

2.3.1. Khái quát về khảo sát thực trạng

2.3.1.1. Mục đích khảo sát

Đánh giá nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục đạo đức công vụ cho học viên tại các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc và xác định nguyên nhân của thực trạng.

2.3.1.2. Đối tượng khảo sát

Khảo sát cán bộ quản lý và giảng viên công tác tại trường chính trị tỉnh, số lượng khảo sát là 100 người.

Khảo sát học viên đang theo học tại trường chính trị tỉnh, số lượng khảo sát là 800 người.

2.3.1.3. Nội dung khảo sát

Thực trạng nhận thức về đạo đức công vụ và giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

Thực trạng nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục đạo đức công vụ cho học viên của trường chính trị tỉnh.

Đánh giá những ưu điểm, hạn chế, nguyên nhân của thực trạng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở trường chính trị tỉnh hiện nay.

2.3.1.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả

Sử dụng phương pháp điều tra viết, quan sát, đàm thoại, phỏng vấn, tổng kết kinh nghiệm, phương pháp toán học.

2.3.2. Kết quả khảo sát thực trạng

2.3.2.1. Thực trạng nhận thức về đạo đức công vụ

Từ kết quả điều tra học viên là cán bộ, công chức đang theo học tại trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc, cho thấy hiểu biết của học viên về đạo đức công vụ tương đối cụ thể, nhưng chủ yếu dựa trên sự suy luận từ hiểu biết và kinh nghiệm thực tế, hoàn toàn chưa có tính khoa học.

2.3.2.2. Thực trạng nhận thức về giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh

Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên tại các trường chính trị tỉnh cần thực hiện ở nhiều nơi: Ở cơ quan, đơn vị công tác; ở ngoài xã hội; tại các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức và ở mọi địa điểm, trong đó nhấn mạnh vai trò quan trọng của trường chính trị tỉnh trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức của địa phương.

2.3.2.3. Thực trạng nội dung giáo dục đạo đức công vụ cho học viên của trường chính trị tỉnh

Mức độ thực hiện giáo dục các nội dung đạo đức công vụ cho học viên đã được trường chính trị tỉnh quan tâm thực hiện, đặc biệt là nội dung giáo dục về tư tưởng chính trị. Những nội dung đạo đức liên quan trực tiếp đến hoạt động công vụ của cán bộ, công chức chưa được nhà trường quan tâm giáo dục đúng mức.

2.3.2.4. Thực trạng các phương pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên của trường chính trị tỉnh

Việc sử dụng các phương pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên ở trường chính trị tỉnh đã được thực hiện nhưng không đồng đều. Có những phương pháp mang lại hiệu quả cao trong giáo dục đạo đức công vụ chưa được thực hiện có hiệu quả như: “Phương pháp tạo tình huống đạo đức công vụ để học viên giải quyết”, “Phương pháp thảo luận”.

2.3.2.5. Thực trạng hình thức (con đường) giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh

Các con đường giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh đã được thực hiện ở trường chính trị tỉnh nhưng chủ yếu được “giáo dục thông qua hoạt động dạy các môn học trong chương trình đào tạo, bồi dưỡng”, “thông qua việc tự rèn luyện, tự tu dưỡng, tự giáo dục của học viên”, “giáo dục qua trải nghiệm thực tiễn công tác tại địa phương, đơn vị”. Đây là những hoạt động tất yếu và có trong chương trình đào tạo. Còn các con đường giáo dục được đánh giá tại là rất cần thiết trong giáo dục đạo đức công vụ cho học viên thì được thực hiện chưa đúng mức như hình thức “giáo dục thông qua kết hợp giữa các lực lượng tham gia giáo dục đạo đức công vụ”, “giáo

dục thông qua tổ chức các hoạt động phong phú và đa dạng cho học viên”, “giáo dục thông qua sinh hoạt tập thể”, “giáo dục thông qua dạy học chuyên đề về đạo đức công vụ”.

2.3.2.6. Kết quả giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh

Trường chính trị cấp tỉnh hiện nay chủ yếu quan tâm đến dạy lý luận chính trị mà chưa chú trọng đến việc rèn luyện ý thức đạo đức công vụ, thói quen hành vi đạo đức của người cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ cho học viên là cán bộ, công chức đang học tập tại nhà trường. Mặt khác, nội dung, chương trình, đào tạo, bồi dưỡng của trường chính trị tỉnh chưa có môn học nào, chuyên đề nào về đạo đức công vụ. Để có đánh giá về kết quả giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh, chúng tôi đã phỏng vấn xin ý kiến đánh giá của một số cán bộ quản lý của địa phương; cán bộ, giảng viên và học viên trường chính trị tỉnh. Chúng tôi thu được kết quả: Đa số ý kiến cho rằng chất lượng và hiệu quả giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh thông qua hoạt động đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường chỉ ở mức độ trung bình.

2.3.2.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh

Hoạt động giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh bị chi phối bởi các yếu tố: Những biến đổi trên thế giới và tình hình trong nước hiện nay; đặc điểm kinh tế - xã hội của địa phương; nhận thức về tầm quan trọng của giáo dục đạo đức công vụ; nội dung chương trình học tập; sự phối hợp giữa cơ sở đào tạo và đơn vị cử đi đào tạo; các hình thức giáo dục đạo đức công vụ ở nhà trường; trình độ, năng lực của cán bộ, giảng viên; ý thức, thái độ học tập của học viên; công tác thi đua khen thưởng, hoạt động tập thể; tính tích cực của học viên trong việc rèn luyện đạo đức công vụ.

Trong các yếu tố trên, yếu tố chủ quan được đánh giá có tác động cao nhất đến chất lượng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

2.3.3. Đánh giá thực trạng

2.3.3.1. Những ưu điểm

Nhìn chung cán bộ, giảng viên, học viên trường chính trị tỉnh có nhận thức đúng về đạo đức công vụ; về vai trò, vị trí của công tác giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi

dưỡng của nhà trường. Vì vậy, các nhà trường đã có một số biện pháp giáo dục đạo đức công vụ một cách tích cực nhằm nâng cao chất lượng giáo dục cán bộ, công chức trong giai đoạn hiện nay.

2.3.3.2. Những vấn đề cần khắc phục, hoàn thiện

Trong hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, trường chính trị tỉnh chủ yếu quan tâm đến dạy lý luận chính trị mà chưa chú trọng đến việc rèn luyện ý thức đạo đức công vụ, thói quen hành vi đạo đức của người cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ cho học viên là cán bộ, công chức đang học tập tại trường.

Giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh chưa được tiến hành đồng bộ; nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục đạo đức công vụ chưa được đề cập cụ thể và có hệ thống trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng ở nhà trường.

2.3.3.3. Nguyên nhân của thực trạng

Có rất nhiều nguyên nhân ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc, trong đó nguyên nhân cơ bản nhất là do nội dung chương trình học tập (hiện nay nội dung đạo đức công vụ chưa có trở thành môn học, chuyên đề độc lập trong chương trình đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường); sự phối hợp chưa đồng bộ giữa cơ sở đào tạo và đơn vị cử đi đào tạo; tính tích cực của học viên trong việc rèn luyện đạo đức công vụ còn chưa cao; các hình thức giáo dục đạo đức công vụ ở nhà trường còn có những hạn chế nhất định; chưa tìm ra một hệ thống biện pháp giáo dục đồng bộ; chưa có sự chú trọng khai thác thế mạnh mang tính đặc thù nhằm giáo dục hiệu quả đạo đức công vụ cho học viên.

Kết luận chương 2

Đạo đức công vụ là một bộ phận quan trọng trong phẩm chất nhân cách của người cán bộ, công chức. Đạo đức được cấu thành bởi những hệ thống giá trị, chuẩn mực đạo đức khác nhau; sự hình thành và phát triển đạo đức công vụ trải qua các giai đoạn nhất định, chịu sự tác động của nhiều nhân tố chủ quan và khách quan, trong đó có thời gian đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị cấp tỉnh. Thời gian

học tập tại trường chính trị cấp tỉnh là giai đoạn học viên được trang bị thêm những kiến thức trong khối lý luận và thực tiễn; giúp cho mỗi HV hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ, công chức trong hoạt động thực tiễn công vụ.

Thực trạng giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc hiện nay có nhiều ưu điểm song còn có những vấn đề cần khắc phục, hoàn thiện. Học viên trường chính trị tỉnh đa phần là những cán bộ, công chức, nhiều kiến thức, kỹ năng và phẩm chất đạo đức công vụ học viên còn chưa nắm vững. Vì vậy, trong quá trình giáo dục đạo đức công vụ cho học viên, trường chính trị tỉnh cần quan tâm nâng cao chất lượng về mọi mặt, trong đó đặc biệt coi trọng đến nội dung, chương trình đào tạo, bồi dưỡng; các hình thức giáo dục; các phương pháp giáo dục.

Những vấn đề thực tiễn được lý giải trên đây cùng với lý luận đã được phân tích là cơ sở để đề xuất một số biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh hiện nay đảm bảo tính sát thực và mang lại hiệu quả cao, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức của các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc, khắc phục những hạn chế, tồn tại nêu trên.

Chương 3. BIỆN PHÁP GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÔNG VỤ CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC VÀ THỰC NGHIỆM

3.1. Những nguyên tắc đề xuất biện pháp

3.1.1. Đảm bảo đáp ứng các mục tiêu chính trị của Nhà nước Việt Nam

Các biện pháp giáo dục được xây dựng phải phù hợp với quan điểm của Đảng và Nhà nước về giáo dục đạo đức cho cán bộ, công chức trong thời kỳ kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa; chú trọng đến các nội dung, yêu cầu của Luật Cán bộ, Công chức năm 2008; Nghị định số 18/2010/NĐ-CP, ngày 05/3/2010 của Thủ tướng Chính phủ “Về đào tạo, bồi dưỡng công chức” và Nghị quyết Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 9, khoá XI năm 2014 về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”.

3.1.2. Đảm bảo phù hợp với yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng của trường chính trị cấp tỉnh

Các biện pháp giáo dục được xây dựng phải xuất phát từ yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng của các trường chính trị tỉnh. Qua đó, vừa đảm bảo thực hiện được mục tiêu xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ, công chức chính quy, hiện đại vừa đảm bảo tính lý luận và thực tiễn trong công tác đào tạo, bồi dưỡng của trường chính trị tỉnh; tạo ra sự thống nhất giữa quá trình đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường với giáo dục xã hội và quá trình tự giáo dục của học viên; làm cho những học viên từ chỗ nhận thức đúng đắn về vai trò của giáo dục đạo đức công vụ đến chủ động phối hợp cùng các chủ thể giáo dục trong việc trau dồi, rèn luyện, nâng cao đạo đức trong thực thi công vụ và trong cuộc sống.

3.1.3. Đảm bảo phù hợp với đặc điểm và điều kiện học tập của học viên

Việc xây dựng và thực hiện các biện pháp phải đảm bảo cho quá trình giáo dục đạo đức công vụ ở trường chính trị tỉnh phù hợp với đối tượng học viên là người lớn, người trưởng thành. Do đó, cần lựa chọn hướng tiếp cận và phương pháp giáo dục phù hợp để khắc phục những yếu điểm và phát huy những thế mạnh của học viên; lựa chọn nội dung giáo dục có liên quan tới kinh nghiệm và những vấn đề mà học viên đã và sẽ gặp trong hoạt động thực tiễn công vụ tại địa phương, đơn vị.

3.1.4. Đảm bảo phù hợp với nội dung của chuẩn mực đạo đức công vụ

Chuẩn mực đạo đức công vụ là thước đo giá trị cần có ở mỗi người cán bộ, công chức, là cơ sở để các nhà quản lý xác định các hoạt động, điều chỉnh nhận thức, thái độ và hành vi đạo đức của người cán bộ, công chức cho phù hợp với mục đích, nhiệm vụ của hoạt động công vụ. Do đó, các biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh phải phù hợp với nội dung của chuẩn mực đạo đức công vụ.

3.1.5. Đảm bảo tính hệ thống logic

Các biện pháp được đề xuất phải là một bộ phận hữu cơ của quá trình giáo dục - đào tạo nói chung và quá trình giáo dục đạo đức công vụ nói riêng; phải thể hiện tính hệ thống, toàn diện, tính lịch sử, cụ thể, đồng bộ. Những biện pháp đặt ra phải đồng bộ với nhau cùng nhằm vào mục tiêu giáo dục đạo đức công vụ, phải cùng xuất phát và thực hiện các biện pháp chỉ đạo chung trên tất cả các mặt, các khâu, quá trình đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường nhưng phải phù hợp với

yêu cầu thực tế của địa phương và nhu cầu của từng đối tượng trong từng giai đoạn khác nhau.

3.2. Biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị các tỉnh miền núi phía Bắc

3.2.1. Lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào quá trình dạy học

Giáo dục đạo đức công vụ qua các phân học lý luận chính trị - hành chính là thực hiện các mục tiêu giáo dục đạo đức cho cán bộ, công chức. Trong đó, tri thức của bài học là cái có trước, có sẵn và cố định; tri thức đạo đức công vụ là cái được lựa chọn để đưa vào và nó là cái có sau, cái có thể thay đổi. Tùy vào mục tiêu cụ thể, giảng viên có thể dùng nhiều hình thức lồng ghép khác nhau trong tiết học, bài học, nhằm giúp học viên luôn có những suy xét, bài học cho bản thân mình về những yêu cầu đạo đức khi thi hành công vụ.

Lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào quá trình dạy học phần học cần thực hiện theo các bước sau:

- Bước 1: Phân tích chương trình học tập để xác định nội dung lồng ghép cho phân học.
- Bước 2: Xác định mục tiêu bài giảng.
- Bước 3: Thu thập và xử lý tài liệu.
- Bước 4: Thiết kế bài giảng.

Để thực hiện lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào quá trình dạy học phần học cần đảm bảo các yêu cầu sau:

- Cán bộ, giảng viên trong nhà trường có sự đồng thuận, nhất trí và quyết tâm thực hiện nghị quyết của Đảng ủy, Ban Giám hiệu đã đề ra.
- Giảng viên các bộ môn có kỹ năng lựa chọn và lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào môn học của mình.
- Tăng cường kinh phí, trang thiết bị, tài liệu cần thiết phục vụ cho công tác dạy và học các môn trong chương trình.

3.2.2. Xây dựng và sử dụng tình huống công vụ trong dạy học

Tình huống công vụ là những sự kiện thực tế khách quan diễn ra có tính chất bất thường liên quan đến trách nhiệm quản lý của cơ quan hành chính nhà nước, buộc cơ quan hành chính nhà nước phải có biện pháp giải quyết thích hợp. Việc đưa ra cách thức xây dựng tình huống công vụ phù hợp với nội dung thực tiễn của phân học trong chương trình đào tạo Trung cấp lý luận chính trị - hành chính, cùng với việc tổ chức cho HV giải quyết tình huống công vụ sẽ nâng

cao khả năng ứng dụng lý thuyết vào thực tiễn, qua đó nâng cao được nhận thức, điều chỉnh thái độ, hành vi đạo đức công vụ cho học viên.

Xây dựng và sử dụng tình huống công vụ trong dạy học cần thực hiện theo các bước sau:

- Bước 1: Nghiên cứu đặc trưng cơ bản của tình huống công vụ.
- Bước 2: Xác định các nội dung tình huống công vụ.
- Bước 3: Viết tình huống công vụ trong dạy học lý luận chính trị.
- Bước 4: Tổ chức giải quyết tình huống công vụ.

Để thực hiện xây dựng và sử dụng tình huống công vụ trong dạy học cần đảm bảo các yêu cầu sau:

- Thành lập Tổ sưu tầm, soạn thảo tình huống công vụ phục vụ cho việc học tập, giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

- Giảng viên tăng cường rèn luyện các kỹ năng phân tích, tổng hợp và giải quyết tình huống để giúp học viên thích nghi với việc giảng dạy gắn lý luận với thực tiễn nhiệm vụ của cán bộ, công chức ở địa phương, đơn vị.

3.2.3. Tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học, hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ

Thông qua tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học trong chương trình Trung cấp lý luận chính trị - hành chính sẽ góp phần mở rộng và đào sâu nội dung môn học; bổ sung những vấn đề chưa được đặt ra trong chương trình chính khoá; phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo trong giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

Hội thảo tạo ra các cuộc đối thoại thẳng thắn giữa các thành viên của tập thể về các chủ đề thời sự đang diễn ra trong thực tế thi hành công vụ tại địa phương, cơ sở; giúp cho học viên cùng trao đổi, tranh luận, giải đáp những vấn đề bức xúc, những tình huống công vụ khó xử, những sự kiện cụ thể, qua đó sẽ tạo ra dư luận tốt để điều chỉnh nhận thức về đạo đức công vụ của mỗi cá nhân.

Tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học, hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ cần thực hiện theo các bước sau:

Tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học

- Bước 1: Xác định các hoạt động ngoại khoá phần học dựa vào các nội dung của phần học.

- Bước 2: Tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học.

Tổ chức hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ

- Bước 1: Lựa chọn nội dung tổ chức hội thảo

- Bước 2: Tổ chức hội thảo

Tổ chức hoạt động ngoại khoá phần học, hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ cần đảm bảo các yêu cầu sau:

- Tập huấn đề đội ngũ cán bộ, giảng viên nhà trường có kỹ năng tổ chức các hoạt động ngoại khoá môn học và tổ chức hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ.

- Huy động các nguồn lực để tổ chức các hoạt động ngoại khoá môn học và tổ chức hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ.

3.2.4. Xây dựng chuyên đề “đạo đức công vụ” để giảng dạy trong chương trình đào tạo, bồi dưỡng ở trường chính trị cấp tỉnh

Xây dựng được chuyên đề “đạo đức công vụ” để giảng dạy trong chương trình đào tạo Trung cấp lý luận chính trị - hành chính có tính cần thiết và khả thi trong đào tạo, bồi dưỡng tại trường chính trị tỉnh; kích thích được hứng thú, tính tích cực, chủ động học tập và tự giáo dục của học viên, gắn được lý luận với thực tiễn.

Xây dựng chuyên đề “Đạo đức công vụ” để giảng dạy trong chương trình đào tạo ở trường chính trị cấp tỉnh cần thực hiện theo các bước sau:

- Bước 1: Xác định đặc trưng cơ bản của chuyên đề.

- Bước 2: Xác định nguyên tắc xây dựng chuyên đề.

- Bước 3: Viết chuyên đề.

- Bước 4: Góp ý nội dung chuyên đề.

- Bước 5: Tổ chức giảng dạy chuyên đề.

- Bước 6: Lấy ý kiến đánh giá và hoàn chỉnh chuyên đề.

Xây dựng chuyên đề “Đạo đức công vụ” để giảng dạy trong chương trình đào tạo ở trường chính trị cấp tỉnh cần đảm bảo các yêu cầu sau:

- Ban Giám hiệu nhà trường thành lập Tổ biên soạn chuyên đề phục vụ cho việc học tập, giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

- Việc xây dựng chuyên đề cần có sự bàn bạc, thống nhất trong Ban Giám hiệu nhà trường và khoa chuyên môn. Nội dung chuyên đề đưa vào giảng dạy cần được thông qua Hội đồng khoa học của nhà trường và được sự nhất trí, ủng hộ của cơ quan cấp trên.

3.2.5. Giáo dục nhu cầu rèn luyện đạo đức công vụ thông qua các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế

Tổ chức các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế giúp cho học viên xây dựng được động cơ, mục đích học tập, rèn luyện đúng đắn; trên cơ sở đó phát huy cao độ khả năng tự học, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện để hoàn thiện đạo đức công vụ của bản thân.

Giáo dục nhu cầu rèn luyện đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh thông qua các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế, tạo ra sự thống nhất giữa quá trình đào tạo, bồi dưỡng của nhà trường và hoạt động tự hoàn thiện của cá nhân mỗi học viên một cách tự giác. Giúp học viên tìm kiếm chân lý và loại bỏ những động cơ cá nhân không phù hợp với chuẩn mực của người cán bộ, công chức; vững vàng, tự tin điều khiển và điều chỉnh ý thức, hành vi của mình trong hoạt động thực tiễn để phát triển đạo đức công vụ của cá nhân.

Tổ chức các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế cần thực hiện các nội dung sau:

Tổ chức các phong trào thi đua

- Bước 1: Xác định các phong trào thi đua dựa vào hình thức, mục tiêu, nội dung đào tạo

- Bước 2: Tổ chức các phong trào thi đua

Tổ chức các hoạt động trải nghiệm thực tế

- Bước 1: Chuẩn bị cho hoạt động

- Bước 2: Thực hiện hoạt động

- Bước 3: Đánh giá hoạt động

Tổ chức các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế cần đảm bảo các yêu cầu sau:

- Lãnh đạo nhà trường cần nắm vững các nguồn lực của địa phương để biết cách khai thác, tổ chức các phong trào thi đua, các hoạt động trải nghiệm thực tế phù hợp và hiệu quả. Đồng thời nắm vững nguyên tắc tài chính, cân đối ngân sách hợp lý để dành một phần cho công tác giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

- Phát huy khả năng tự chủ, tự lực; khai thác các tiềm năng sẵn có ngay trong đội ngũ cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường. Xây dựng được uy tín của nhà trường, tạo được niềm tin đối với các tổ chức, ban, ngành, đoàn thể và nhân dân trên địa bàn.

3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp và khảo sát tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp

3.3.1. Mối quan hệ giữa các biện pháp

Mỗi biện pháp đều có chức năng, vai trò nhất định trong sự hỗ trợ, bổ sung cho nhau và đều nhằm giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh.

3.2.5. Khảo sát tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp

Kết quả khảo sát đã khẳng định các biện pháp đề xuất có cơ sở để áp dụng vào thực tiễn và hoàn toàn có tính cần thiết và tính khả thi trong điều kiện ở các trường chính trị tỉnh thuộc khu vực miền núi phía Bắc hiện nay.

3.4. ThỰC NGHIỆM SỰ PHẠM

3.4.1. Những vấn đề chung về thực nghiệm sự phạm

3.4.1.1. Mục đích thực nghiệm

Nhằm kiểm định tính đúng đắn của giả thiết khoa học và tính khả thi của các biện pháp được đề xuất. Tập trung tiến hành thực nghiệm hai biện pháp trọng điểm, có tính đột phá, đó là: Biện pháp lồng ghép nội dung giáo dục đạo đức công vụ vào quá trình dạy học phần học; tổ chức hoạt động ngoại khoá phân học, hội thảo theo chủ đề về nội dung giáo dục đạo đức công vụ.

3.4.1.2. Đối tượng thực nghiệm

Thực nghiệm được tiến hành tại hai Trường Chính trị tỉnh Sơn La và Bắc Giang từ tháng 10/2012 đến tháng 8/2013. Đối tượng thực nghiệm là học viên hệ Trung cấp lý luận chính trị - hành chính.

3.4.1.3. Nội dung thực nghiệm

Lựa chọn nội dung thông qua các hoạt động dạy học, giáo dục trong quá trình đào tạo để nâng cao nhận thức về chuẩn mực đạo đức công vụ của cán bộ, công chức và rèn luyện tính tích cực tu dưỡng đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh để tiến hành thực nghiệm.

3.4.1.4. Tiến trình thực nghiệm

Thực nghiệm được tiến hành theo 3 bước cơ bản.

Bước 1: Chuẩn bị thực nghiệm

Bước 2: Tiến hành các tác động thực nghiệm

Bước 3: Kết thúc thực nghiệm

3.4.1.5. Tiêu chí và thang đánh giá

Tiêu chí 1: Mức độ nhận thức của học viên về đạo đức công vụ.

Tiêu chí 2: Tình cảm, thái độ, hứng thú của học viên về đạo đức công vụ

Tiêu chí 3: Tính tích cực rèn luyện đạo đức công vụ của học viên.

3.4.2. Phân tích kết quả thực nghiệm

Các kết quả thực nghiệm được phân tích cụ thể cả về mặt định lượng và định tính, đạt tới độ tin cậy cần thiết; cho phép khẳng định các biện pháp được đề xuất là đúng đắn. Thông qua thực nghiệm cho thấy nếu chúng ta tích cực, mạnh dạn có những tác động sư phạm như đã tiến hành thực nghiệm thì sẽ có tác dụng nâng cao nhận thức về các chuẩn mực đạo đức công vụ và phát huy được tính tích cực rèn luyện đạo đức công vụ của học viên trường chính trị tỉnh hiện nay; góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ, công chức vừa “hồng”, vừa “chuyên”, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo ở trường chính trị tỉnh trong tình hình mới. Có thể khẳng định, Các luận điểm cần bảo vệ của luận án giả đã xác định được chứng minh là đúng.

Kết luận chương 3

Giáo dục đạo đức công vụ là quá trình lâu dài, khó khăn, phức tạp; đòi hỏi sự kiên trì, nỗ lực, tích cực cao của các lực lượng. Quá trình đó cần có sự tác động thường xuyên, liên tục tới các mặt nhận thức, tình cảm, ý chí và hành vi của học viên; cần phải căn cứ vào logic của quá trình giáo dục và đặc điểm của đối tượng để có những tác động giáo dục phù hợp.

Trên cơ sở lý luận và thực tiễn, chúng tôi đã đề xuất năm biện pháp giáo dục đạo đức công vụ cho học viên các trường chính trị cấp tỉnh khu vực miền núi phía Bắc. Các biện pháp giáo dục được đề xuất có mối quan hệ biện chứng, tác động, hỗ trợ nhau tạo thành một chỉnh thể thống nhất, nhằm rèn luyện, phát triển đạo đức công vụ cho học viên ngày càng vững chắc.

Các kết quả thực nghiệm được phân tích cụ thể cả về mặt định lượng và định tính, đạt tới độ tin cậy cần thiết; cho phép khẳng định các biện pháp được đề xuất là đúng đắn. Thông qua thực nghiệm cho thấy nếu chúng ta tích cực, mạnh dạn có những tác động sư phạm như đã tiến hành thực nghiệm thì sẽ có tác dụng nâng cao nhận thức về chuẩn mực đạo đức công vụ và phát huy được tính tích cực rèn luyện đạo đức công vụ của học viên trường chính trị tỉnh hiện nay; góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ, công chức vừa “hồng”, vừa “chuyên”, đáp ứng

yêu cầu nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo ở trường chính trị tỉnh trong tình hình mới. Có thể khẳng định, các luận điểm căn bảo vệ của luận án tác giả đã xác định được chứng minh là đúng.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Đạo đức công vụ của người cán bộ, công chức có vai trò rất quan trọng, góp phần quyết định đến chất lượng, hiệu quả hoạt động của mỗi quốc gia. Quá trình hình thành và phát triển đạo đức công vụ là một quá trình lâu dài với rất nhiều tác động khác nhau và gắn liền với quá trình đào tạo tại các trường chuyên nghiệp, quá trình trải nghiệm thực tiễn công vụ và quá trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức.

Học viên trường chính trị tỉnh cấp tỉnh đa phần là cán bộ, công chức; hoạt động chủ đạo của học viên nhà trường gồm hoạt động nhận thức, hoạt động trải nghiệm và hoạt động thực tiễn tại địa phương, đơn vị. Đây là một ưu thế của trường chính trị cấp tỉnh trong việc thông qua hoạt động đào tạo, bồi dưỡng và các hoạt động giao lưu đa dạng của người học để pháp triển nhận thức, ý chí và hành vi đạo đức công vụ cho học viên.

Hiện nay, việc giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh còn có mặt hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu trong tình hình thực tiễn. Nhà trường chưa có những nội dung cụ thể về chuẩn mực đạo đức công vụ để giáo dục cho học viên; các hoạt động sư phạm nặng về trang bị kiến thức lý luận chính trị, chưa đề cao tính giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng; nội dung, hình thức, phương pháp giáo dục chưa phù hợp cho đối tượng của từng lớp học, của từng địa phương; sự phối hợp giữa các chủ thể giáo dục (nhà trường, đơn vị quản lý học viên) chưa đồng bộ, còn mang tính hình thức.

Để giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh đạt hiệu quả, pháp triển được nhận thức, ý chí và hành vi đạo đức công vụ cho người học trong quá trình đào tạo, bồi dưỡng, nhà giáo dục cần có những tác động tới nhận thức của người học về đạo đức công vụ; tổ chức thực hành giải quyết các tình huống công vụ; tổ chức các phong trào thi đua, trải nghiệm thực tiễn trong quá trình học tập tại nhà trường.

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực tiễn giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị cấp tỉnh hiện nay, hệ thống các biện pháp được đề xuất, tác giả luận án đã tiến hành thực nghiệm, sử dụng một số tác động sư phạm để nâng cao nhận thức và phát huy tính tích cực rèn luyện đạo đức công vụ cho học viên trong quá trình đào tạo ở trường chính trị tỉnh. Kết quả thực nghiệm thu thập được bước đầu cho phép nhận định rằng những biện pháp mà luận án đề xuất là đúng đắn, thực tế và có tính khả thi.

2. Khuyến nghị

2.1. Cơ quan Trung ương

Bộ Nội vụ xây dựng mô hình về phẩm chất và năng lực của người cán bộ, công chức trong hoạt động công vụ theo hướng chuẩn hoá về trình độ học vấn, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ theo quy chuẩn quốc gia; tham mưu, đề xuất ban hành Luật Đạo đức Công vụ.

Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh tiếp tục nghiên cứu phát triển lý luận giáo dục nói chung, giáo dục đạo đức công vụ cho học viên trường chính trị tỉnh nói riêng; biên soạn tài liệu về những chuẩn mực đạo đức công vụ và xác định nội dung, biện pháp giáo dục phù hợp với đặc điểm đối tượng đào tạo của trường chính trị tỉnh.

2.2. Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, Thành ủy

Tham mưu cho Thường trực Tỉnh ủy, Thành ủy phê duyệt kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng hàng năm của trường chính trị tỉnh theo hướng tăng cường giáo dục đạo đức công vụ cho học viên.

Thường xuyên kiểm tra tính chính trị, tính tư tưởng và tính thực tiễn trong công tác giảng dạy của nhà trường chính trị tỉnh.

2.3. Trường Chính trị cấp tỉnh

Thường xuyên đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục đạo đức công vụ cho học viên theo hướng tăng năng lực, kỹ năng thực hành nghề nghiệp và nâng cao đạo đức công vụ cho học viên. Xây dựng các tiêu chí đánh giá chất lượng giáo dục đạo đức công vụ trong nhà trường, coi đó là tiêu chí kiểm định chất lượng dạy học - giáo dục của trường chính trị tỉnh hiện nay.

Quan tâm, đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị học tập. Bồi dưỡng về phẩm chất và năng lực sư phạm cho giảng viên, những người làm công tác quản lý giáo dục ở trường chính trị tỉnh thông qua các đợt tập huấn hàng năm, qua các hội nghị chuyên đề, các buổi hội thảo, phổ biến kinh nghiệm về giáo dục, tự giáo dục và quản lý học viên.